

Komunikat prasowy

Luksemburg, dnia 27 października 2016 r.

Zasada wzajemnej zgodności – kontrolerzy UE ostrzegają, że Komisja nie jest w stanie zapewnić skuteczności systemu

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Komisja Europejska nie dysponuje obecnie wystarczającymi informacjami, by należycie ocenić, czy przepisy dotyczące zasady wzajemnej zgodności w ramach wspólnej polityki rolnej są skutecznie stosowane. Kontrolerzy stwierdzili, że wskaźniki wykonania zadań dały jedynie częściowy obraz sytuacji, procedury były nadal skomplikowane, a Komisja nie posiadała wiarygodnych danych szacunkowych na temat kosztów.

Zasada wzajemnej zgodności ustanawia zależność między dotacją rolną a przestrzeganiem przez rolników przepisów związanych z ochroną środowiska i innymi dziedzinami. Kontrolerzy sprawdzili, czy system zarządzania zasadą wzajemnej zgodności i jej kontroli był skuteczny oraz czy możliwe jest jego dalsze uproszczenie. Przeprowadzili dwa badania ankietowe wśród agencji płatniczych i organów doradczych dla gospodarstw rolnych, a także odbyli wizyty kontrolne w trzech państwach członkowskich – w Niemczech (Szlezwik-Holsztyn), Hiszpanii (Katalonia) i Zjednoczonym Królestwie (Irlandia Północna).

W wyniku kontroli stwierdzono, że na podstawie dostępnych informacji Komisja nie była w stanie w stosowny sposób ocenić skuteczności zasady wzajemnej zgodności. Uznali też, że – mimo zmian wprowadzonych we wspólnej polityce rolnej na lata 2014-2020 – wciąż można było uprościć system zarządzania tą zasadą i jej kontroli.

– Zasada wzajemnej zgodności ma zastosowanie do 7,5 mln rolników. Niemniej jednak Komisja nie ma obecnie pewności, czy związany z tą zasadą system przyczynia się do tego, by rolnictwo było w większym stopniu zrównoważone i ukierunkowane na ochronę środowiska – **stwierdził Nikolaos Milionis, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.**

Kontrolerzy ustalili, że wskaźniki wykonania zadań stosowane przez Komisję dały jedynie częściowy ogląd skuteczności zasady wzajemnej zgodności, ponieważ nie uwzględniały poziomu nieprzestrzegania przepisów przez rolników. Co więcej, Komisja nie przeanalizowała przyczyn naruszeń przepisów ani sposobów zaradzenia im.

Zmiany wprowadzone we wspólnej polityce rolnej na lata 2014-2020 ograniczyły liczbę obowiązków nałożonych na rolników w związku z zasadą wzajemnej zgodności poprzez wyeliminowanie wymogów, które nie były w wystarczającym stopniu istotne dla działalności rolniczej. Niemniej jednak procedury nadal są skomplikowane. Działania na rzecz uproszczenia, takie jak system dla małych gospodarstw, należy podejmować z uwzględnieniem faktu, że konieczne jest również osiągnięcie celów zasady wzajemnej zgodności.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-mail: press@eca.europa.eu

Tel.: +352 4398-47063

Tel.: +352 4398-45410

@EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Tel. kom.: +352 691553063

Tel. kom.: +352 621552224

Między praktykami rolnymi w ramach nowej płatności z tytułu zazieleniania a wcześniejszymi normami dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska występują pewne podobieństwa. W rezultacie, jak zaznaczają kontrolerzy, istnieją obecnie dwie grupy uzupełniających się praktyk rolniczych mających te same cele – utrzymanie gruntów i ochronę różnorodności biologicznej. Pomimo łączących je podobieństw przestrzeganie przepisów weryfikuje się w ramach dwóch systemów kontroli. Może to prowadzić do braku efektywności systemów kontroli i powstawania dodatkowych formalności.

Kontrolerzy podkreślają, że koszty wdrażania zasady wzajemnej zgodności nie są dostatecznie skwantyfikowane. Dopóki Komisja nie oszacuje w wiarygodny sposób całkowitego kosztu na poziomie zasady wzajemnej zgodności, nie może zagwarantować racjonalności tej zasady pod względem kosztów.

Kontrolerzy stwierdzili również, że system sankcji nie przewidywał wystarczająco zharmonizowanej podstawy obliczania kar administracyjnych dla rolników nieprzestrzegających przepisów. W poszczególnych państwach członkowskich kryteria dotkliwości, zasięgu, trwałości i umyślności były w podobnych przypadkach uwzględniane w bardzo zróżnicowanym stopniu.

Kontrolerzy UE zalecają zatem, by Komisja:

- dalej rozwijała wskaźniki wykonania zadań i zgodności,
- usprawniła wymianę informacji na temat przypadków naruszeń między właściwymi służbami i podejmowała odpowiednie środki zaradcze,
- zaproponowała takie dostosowanie przepisów dotyczących kontroli na miejscu, by umożliwiały one skuteczniejsze ukierunkowanie kontroli,
- wspierała synergie między dwoma funkcjonującymi obecnie systemami o podobnych celach dotyczących ochrony środowiska,
- do końca 2018 r. opracowała metodykę pomiaru kosztów związanych z zasadą wzajemnej zgodności,
- zachęcała do bardziej zharmonizowanego stosowania kar na szczeblu UE po 2020 r.

Informacje dla redaktorów

Zasada wzajemnej zgodności ustanawia zależność między większością płatności w ramach wspólnej polityki rolnej a przestrzeganiem przez rolników podstawowych przepisów dotyczących ochrony środowiska, bezpieczeństwa żywności, zdrowia i dobrostanu zwierząt, a także dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska. Obecnie ma ona zastosowanie do 7,5 mln rolników, którzy w 2015 r. otrzymali ok. 47 mld euro pomocy. Stanowią oni 68% wszystkich rolników wspieranych w ramach wspólnej polityki rolnej i otrzymują 83% wszystkich płatności. W danych tych nie uwzględniono drobnych producentów rolnych, gdyż nie podlegają oni karom administracyjnym w przypadku nieprzestrzegania obowiązków wynikających z zasady wzajemnej zgodności. Istnieje wyraźne oczekiwanie społeczne, by rolnicy otrzymujący dotacje UE przestrzegali obowiązków wynikających z tej zasady.

Państwa członkowskie przekładają przepisy określone na poziomie unijnym na obowiązki mające zastosowanie na poziomie gospodarstw rolnych i weryfikują, czy rolnicy wywiązali się z tych obowiązków. Za monitorowanie ich realizacji odpowiedzialna jest Komisja.

Sprawozdanie specjalne nr 26/2016 pt. „Zwiększenie skuteczności zasady wzajemnej zgodności i uproszczenie związanego z nią systemu nadal stanowi wyzwanie” jest dostępne w 23 językach UE.